

Přehled změn v působnosti ministerstva práce a sociálních věcí od 1. ledna 2010

Od 1. ledna 2010 dochází k celé řadě změn v působnosti ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV). Některé se realizují v rámci tzv. parametrických změn důchodového pojištění, k jiným dochází na základě tzv. úsporného balíčku se záměrem snížit deficit státního rozpočtu. Přehled nejvýznamnějších změn najdete níže.

Parametrické změny v důchodovém pojištění

na základě zákona č. 306/2008 Sb.

- Ruší se doba studia získaná po 31. prosinci 2009 jako náhradní doba pojištění.
- Sjednocuje se věková hranice, ke které se zjišťuje tzv. dopočtená doba pro vyšší procentní výměry invalidního důchodu, pro ženy a muže.
- Postupně se zvyšuje důchodový věk na 65 let u mužů a žen, které nevychovaly žádné nebo jedno dítě a na 62 až 64 let u žen (podle počtu vychovaných dětí).
- Postupně se prodlužuje doba pojištění potřebná pro vznik nároku na starobní důchod, a to ze stávajících 25 let na 35 roků. Tempo prodlužování je o jeden rok za každý rok od účinnosti zákona. Tj. v příštím roce bude třeba nejméně 26 let důchodového pojištění.
- Ruší se částečné a invalidní důchody, nově je nahrazuje tzv. třístupňová invalidita.
- Plný invalidní důchod se mění na důchod starobní ve stejné výši v okamžiku, kdy jeho poživatel dosáhne 65 let.
- Ruší se podmínka mít uzavřený pracovněprávní vztah na dobu určitou, maximálně na jeden rok v případě, že člověk pobírá starobní důchod a při tom vykonává výdělečnou činnost.
- Lidé, kteří pobírají starobní důchod, si ho nově mohou výdělečnou činností zvyšovat. Buď o 0,4 % výpočtového základu za každých 360 kalendářních dnů nebo, pobírají-li polovinu starobního důchodu, o 1,5 % výpočtového základu za každých 180 kalendářních dnů.
- Prodlužuje se období pro předčasný odchod do starobního důchodu a stanovení výše procentní výměry předčasného starobního důchodu, a to od třetího roku.

Další informace najdete v dříve vydané tiskové zprávě (TZ) na http://www.mpsv.cz/files/clanky/8028/tz_301209a.pdf.

Úsporná opatření

a) na základě zákona č. 362/2009 Sb.

Nemocenské pojištění

- Zavádí se jednotná procentní sazba pro výpočet denní výše nemocenského 60 %, a tím se ruší zvýhodnění dlouhodobých pracovních neschopností (karantén).
- Zavádí se stejná úprava výpočtu peněžité pomoci v mateřství a vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství jako je u nemocenského a ošetřovného, a to tak, že se snižuje zápočet denního vyměřovacího základu do první redukční hranice ze

současných 100 % na 90 % a zároveň se snižuje procentní sazba pro výpočet peněžité pomoci v mateřství ze současných 70 % na 60 %.

- Zavádí se třídní karenční doba u ošetřovného obdobně jako je u náhrady mzdy, nově tak ošetřovné náleží až od 4. kalendářního dne ošetřování člena rodiny.

Více najdete v dříve vydané TZ na http://www.mpsv.cz/files/clanky/8030/tz_301209b.pdf.

Pojistné na sociální zabezpečení

- Sazba pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti placeného zaměstnavateli měla být v roce 2010 nižší o 0,9 procentního bodu než v roce 2009, tj. měla činit 24,1 %. V roce 2010 nakonec zůstává stejná jako v roce 2009, nadále se jedná o 25 %.
- Zaměstnavatelé si měli od roku 2010 odečítat od pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti polovinu náhrady mzdy za dobu dočasně pracovní neschopnosti (karantény) jen za zaměstnance se zdravotním postižením. Nakonec si stejně jako v roce 2009 budou odečítat od pojistného polovinu náhrady mzdy za dobu dočasně pracovní neschopnosti (karantény) za všechny zaměstnance, a to proto, že nedochází ke snížení sazby pojistného.
- Zvyšuje se maximální vyměřovací základ pro pojistné v roce 2010 z dnešního 48násobku průměrné mzdy na 72násobek, tj. na 1 707 048 Kč.
- Ruší se slevy na pojistném, které je možné uplatňovat od srpna 2009.

Více v dříve vydané tiskové zprávě na http://www.mpsv.cz/files/clanky/8031/tz_301209c.pdf.

Přídavek na dítě

- Přídavek na dítě se snižuje o 50 Kč. A to na 500 Kč na dítě do 6 let věku, 610 Kč na dítě od 6 do 15 let a 700 Kč na dítě od 15 do 26 let.
- Snižuje se i rozhodný příjem pro nárok na přídavek na dítě, a to z 2,5 na 2,4 násobek životního minima.

b) na základě vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 451/2009 Sb.

Příspěvek na provoz motorového vozidla

- Příspěvek na provoz motorového vozidla se od nového roku snižuje. A to o 50 % u osob, jejichž zdravotní stav odůvodňuje přiznání mimořádných výhod II. stupně, a o 20 % u osob, jejichž zdravotní stav odůvodňuje přiznání mimořádných výhod III. stupně. Snížení se netýká rodičů dětí s onkologickým onemocněním.
- Snižuje se i počet ujetých kilometrů, který zakládá nárok na zvýšení dávky, a to z dřívějších najetých 9 000 km na 7 000 km.

Víc najdete v dříve vydané TZ na <http://www.mpsv.cz/files/clanky/8007/21122009.pdf>.

Štěpánka Filipová
vedoucí oddělení styků s veřejností MPSV
a tisková mluvčí